РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на здравеопазването
Регионална здравна инспекция - Благоевград

Д О К Л А Д

ЗА ШУМОВАТА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГРАД БЛАГОЕВГРАД ЗА 2024 г.

2024 год.

гр. Благоевград, ул. „Братя Миладинови“ № 2, тел.: 073/88 87 01, e-mail: rzibl@rzibl.org, www.rzibl.org

I. УВОД

Шумът е широко разпространен и особено агресивен към човешкото здраве в големите съвременни градове. У нас той е предмет на системен контрол от 1972 г. и представлява един от неблагоприятните екологични проблеми на нашето време.
Мониторингът на шумовото замърсяване на големите градове в страната установява повсеместно превишаване на допустимите нива за шум /норми 55-60 dB/ в рамките на 64% до 86% от наблюдаваните пунктове в системата на националния еко-мониторинг. Преобладаващото шумово ниво е в диапазона 68-72 dB /A/.
Ежегодно по указание на Министерство на здравеопазването в гр. Благоевград мониторингът на шумовото замърсяване се осъществява от дирекция "Обществено здраве", отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето" и отдел "Лабораторни изследвания" при РЗИ Благоевград. През 2024 година продължава мониторингът на имисионния шум в определените територии и зони на населените места, съгласно програма утвърдена от министъра на Министерство на здравеопазването.

II. НОРМАТИВНА УРЕДБА В ОБЛАСТТА НА ШУМА В ОКОЛНАТА СРЕДА. МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА.

Шумовата характеристика в община Благоевград се основава на **Нормативната уредба в областта на шума в околната среда и методи за оценка** съобразно европейското и българското законодателство.
Необходимостта от контрола и управление на шума в урбанизираната среда са дефинирани в:

- Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета „относно оценката и управлението на шума в околната среда".
- Закон за защита от шума в околната среда (ДВ бр. 74/2005)
- Закон за здравето (ДВ бр. 70/2004)
- Наредба № 54 от 2010 г. на МЗ и МОСВ „за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда" (обн., ДВ, бр. 3 от 2011 г.).
- Оценката на шумовото натоварване в урбанизираните територии се извършва съгласно изискванията на „Методика за определяне броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията на шумовите нива", утвърдена от МЗ, 2007 г.,
- Наредба № 6 от 2006 г. на МЗ и МОСВ „за показатели за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението" (обн., ДВ, бр. 58 от 2006 г).
- Утвърдена Програма за мониторинг на шума в урбанизираната територия на град Благоевград

- Мониторингът се извършва по показател L - (усреднено еквивалентно) дневно ниво на шума, определящ степента на дискомфорт през дневния период на денонощието (07.00 - 19.00 ч.).

III. ОПИСАНИЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ПУНКТОВЕ

Описанието и разпределението на контролните пунктове е съобразно вида трафик. В община Благоевград мониторираните пунктове са 17 броя (Фиг.1.), както следва:

1. Пунктове принадлежащи към пътни трасета (47.04 % от общия брой):

- Контролен пункт №1 - бул. "Св.Св.Кирил и Методий" – кръстовище с ул. "Владо Черноземски";
- Контролен пункт №2 - бул. "Св. Св. Кирил и Методий" – кръстовище с ул. 'Илинден";
- Контролен пункт №3 - кръстовище - ул."Васил Левски" и ул."Владо Черноземски";
- Контролен пункт №4 - ул."Александър Стамболийски" и ул."14 полк";
- Контролен пункт №5 - кръстовище – „II Основно училище";
- Контролен пункт №6 - кръстовище – пл."Гоце Делчев";
- Контролен пункт №7 - ул."Иван Михайлов" и ул."Владо Черноземски";
- Контролен пункт №8 - ул."Полковник Дрангов" и ул."Никола Вапцаров".

2. Пунктове принадлежащи към железопътни трасета (11.8 % от общия брой):

- Контролен пункт №9 - ул."Димитър Солунски" и бул."Св. Св. Кирил и Методий";
- Контролен пункт №10 - жп прелез – кв. "Старо Струмско".

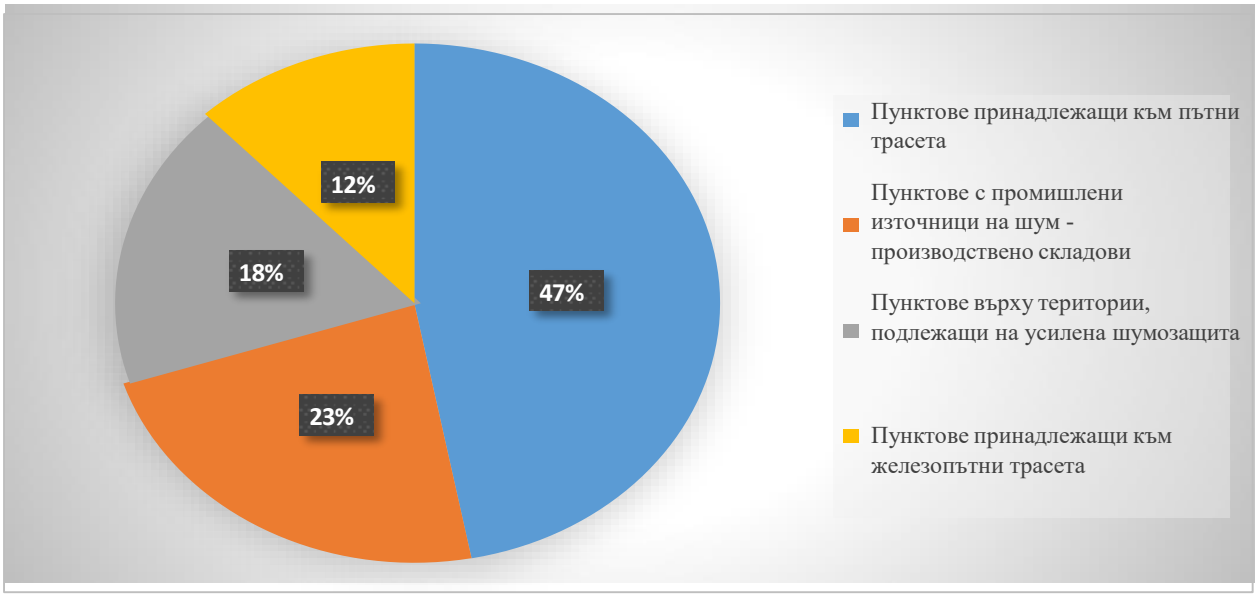
3. Пунктове с промишлени източници на шум – производствено складови (23.52% от общия брой):

- Контролен пункт №11 - ул."Васил Левски" пред "Гимназия по текстил";
- Контролен пункт №12 - ул."Васил Левски" и ул."Димитър Солунски";
- Контролен пункт №13 - ул."Димитър Солунски" – пред фабрика „Ворошилов";
- Контролен пункт №14 - ул."14 полк" – кръстовище при "ЗМК".

4. Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита (17.6 % от общия брой):

- Контролен пункт №15 - кръстовище кв."Струмско" пред Детска градина;
- Контролен пункт №16 - ул."Ал. Стамболийски" / пред МУЦ/;
- Контролен пункт №17 - ул."Григор Пърличев" – пред поликлиника и пред болница;

Фиг.1. Видове контролни пунктове

През м. септември и м. октомври 2024 г. РЗИ Благоевград проведе мониторинг на шума на територията на гр. Благоевград, съгласно действащите нормативни документи и утвърдения план на инспекцията. Измерванията бяха реализирани в 17 пункта при гъвкаво работно време на екипите от Дирекция „Обществено здраве“ в часовете от 07.00 часа до 19.00 часа.

За всеки контролен пункт на измерване, успоредно с акустичните измервания, са отчетени: интензивността и структурата на транспортните потоци, вида и състоянието на пътното покритие, наклон на улицата, вида на застрояване, етажност на сградите, брой на пътните платна по време на мониторинга.

IV. РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТРАНСПОРТЕН ШУМ

РЗИ Благоевград е провела измервания на градския шум в общо 17 бр. пунктове. Данните за шумовите нива на контролните пунктове за 2024 г. (Табл.1 и Табл. 1.1) са сравнени с тези за 2023 г. (Табл.2 и Табл. 2.1).

Оценката се прави при сравнение на измерените или изчислените нива с граничните стойности посочени в Наредба № 6 от 2006 г. В действащата, към момента, нормативна база няма понятие „пределно-допустими норми”.

Успоредно с акустичните измервания се отчита интензивността и структурата на транспортните потоци, вида на пътната настилка, степента на застрояване и озеленяване.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Регионална здравна инспекция - Благоевград

Таблица 1. Данни за шумовите нива през 2024 г.

Пункт (вид, адрес)	Измерена/ изчислена стойност	Норма	над/в нормата
	Еквивалентно ниво на шума dB(A)	Гранична стойност dB(A)	
I. Пунктовете върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.	-	-	-
1. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	**-**	**-**	**-**
1. Бул. "Св.Св.Кирил и Методий" – кръстовище с ул. "ВладоЧерноземски"	***59***	***60***	**-**
2. Бул. "Св. Св. Кирил и Методий" – кръстовище с ул. 'Илинден"	***59***	***60***	**-**
3. Кръстовище - ул."Васил Левски" и ул."Владо Черноземски"	***55***	***60***	**-**
4. Ул."Александър Стамболийски" и ул."14 полк"	***51***	***60***	**-**
5. Кръстовище – „II Основно училище"	***52***	***60***	**-**
6. Кръстовище – пл."Гоце Делчев"	***54***	***60***	**-**
7. Ул."Иван Михайлов" и ул."Владо Черноземски"	***53***	***60***	**-**
8. Ул."Полковник Дрангов" и ул."Никола Вапцаров"	***50***	***60***	**-**
2.Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт	**-**	**-**	**-**
9. Ул."Димитър Солунски" и бул."Св. Св. Кирил и Методий"	***58***	***65***	**-**
10. Жп прелез – кв. "Старо Струмско"	***50***	***65***	**-**
***II.* Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум -производствено-складови територии и зони.**	**-**	**-**	**-**
11. Ул."Васил Левски" пред"Гимназия по текстил"	***52***	***70***	**-**
12. Ул."Васил Левски" и ул.""Димитър Солунски"	***55***	***70***	**-**
13. Ул."Димитър Солунски" – пред фабрика „Воршилов"	***60***	***70***	**-**
14. Ул."14 полк" – кръстовище при "ЗМК"	***51***	***70***	**-**
III Пунктовете върху територии, подлежащи на усилена шумозащита	**-**	**-**	**-**
15. Кръстовище кв."Струмско" пред Детска градина	***52***	***45***	+
16. Ул."Ал.Стамболийск" / пред МУЦ/	***53***	***45***	+

17. Ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника и пред Болница	***49***	***45***	+
Общ брой на пунктовете с нивата над нормата	***3***	-	-

Таблица 1.1 Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива на пунктовете през 2024 г.

№	*Пунктове – местонахождение*	под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
I	**Пунктове принадлежащи към пътни трасета**	-	-	-	-	-	-	-
1	Бул. “Св.Св.Кирил и Методий” – кръстовище с ул. “ВладоЧерноземски”	-	59	-	-	-	-	-
2	Бул. “Св. Св. Кирил и Методий” – кръстовище с ул. ‘Илинден”	-	59	-	-	-	-	-
3	Кръстовище - ул.”Васил Левски” и ул.”Владо Черноземски”	55	-	-	-	-	-	-
4	Ул.”Александър Стамболийски” и ул.”14 полк”	51	-	-	-	-	-	-
5	Кръстовище – „II Основно училище”	52	-	-	-	-	-	-
6	Кръстовище – пл.”Гоце Делчев”	54	-	-	-	-	-	-
7	Ул.”Иван Михайлов” и ул.”Владо Черноземски”	53	-	-	-	-	-	-
8	Ул.”Полковник Дрангов” и ул.”Никола Вапцаров”	50	-	-	-	-	-	-
II	**Пунктове принадлежащи към железопътни трасета**	-	-	-	-	-		-
9	Ул.”Димитър Солунски” и бул.”Св. Св. Кирил и Методий”	-	58	-	-	-	-	-
10	Жп прелез – кв. ”Старо Струмско”	50	-	-	-	-	-	-
III	**Пуктове с промишлени източници на шум – производствено складови територии и зони**	-	-	-	-	-	-	-
11	Ул.”Васил Левски” пред”Гимназия по текстил”	52	-	-	-	-	-	-
12	Ул.”Васил Левски” и ул.””Димитър Солунски”	-	60	-	-	-	-	-

13	Ул.”Димитър Солунски” – пред фабрика „Воршилов”	55	-	-	-	-	-	-
14	Ул.”14 полк” – кръстовище при “ЗМК”	51	-	-	-	-	-	-
IV	**Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита**	-	-	-	-	-	-	-
15	Кръстовище кв.”Струмско” пред Детска градина	52	-	-	-	-	-	-
16	Ул.“Ал.Стамболийск” / пред МУЦ/	53	-	-	-	-	-	-
17	Ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника и пред Болница	49	-	-	-	-	-	-

Таблица 2. Данни за шумовите нива през 2023 г.

Пункт (вид, адрес)	**Измерена/ изчислена стойност**	**Норма**	**над/в нормата**
	Еквивалентно ниво на шума dB(A)	**Гранична стойност dB(A)**	
I. Пунктовете върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.	-	-	-
1. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	**-**	**-**	**-**
1. Бул. “Св.Св.Кирил и Методий” – кръстовище с ул. “ВладоЧерноземски”	***55***	***60***	**-**
2. Бул. “Св. Св. Кирил и Методий” – кръстовище с ул. ‘Илинден”	***56***	***60***	**-**
3. Кръстовище - ул.”Васил Левски” и ул.”Владо Черноземски”	***56***	***60***	**-**
4. Ул.”Александър Стамболийски” и ул.”14 полк”	***51***	***60***	**-**
5. Кръстовище – „II Основно училище”	***53***	***60***	**-**
6. Кръстовище – пл.”Гоце Делчев”	***54***	***60***	**-**
7. Ул.”Иван Михайлов” и ул.”Владо Черноземски”	***53***	***60***	**-**
8. Ул.”Полковник Дрангов” и ул.”Никола Вапцаров”	***51***	***60***	**-**
2.Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт	**-**	**-**	**-**

9. Ул.”Димитър Солунски” и бул.”Св. Св. Кирил и Методий”	***57***	***65***	**-**
10. Жп прелез – кв. ”Старо Струмско”	***50***	***65***	**-**
***II.* Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум-производствено-складови територии и зони.**	**-**	**-**	**-**
11. Ул.”Васил Левски” пред”Гимназия по текстил”	***53***	***70***	**-**
12. Ул.”Васил Левски” и ул.””Димитър Солунски”	***54***	***70***	**-**
13. Ул.”Димитър Солунски” – пред фабрика „Воршилов”	***55***	***70***	**-**
14. Ул.”14 полк” – кръстовище при “ЗМК”	***52***	***70***	**-**
III Пунктовете върху територии, подлежащи на усилена шумозащита	**-**	**-**	**-**
15. Кръстовище кв.”Струмско” пред Детска градина	***53***	***45***	**+**
16. Ул.“Ал.Стамболийск” / пред МУЦ/	***54***	***45***	**+**
17. Ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника и пред Болница	***50***	***45***	**+**
Общ брой на пунктовете с нивата над нормата	***3***	-	-

Таблица 2.1 Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива на пунктовете през 2023 г.

№	*Пунктове – местонахождение*	под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
I	**Пунктове принадлежащи към пътни трасета**	-	-	-	-	-	-	-
1	Бул. “Св.Св.Кирил и Методий” – кръстовище с ул. “ВладоЧерноземски”	55	-	-	-	-	-	-
2	Бул. “Св. Св. Кирил и Методий” – кръстовище с ул. ‘Илинден”	56	-	-	-	-	-	-
3	Кръстовище - ул.”Васил Левски” и ул.”Владо Черноземски”	56	-	-	-	-	-	-
4	Ул.”Александър Стамболийски” и ул.”14 полк”	51	-	-	-	-	-	-
5	Кръстовище – „II Основно училище”	53	-	-	-	-	-	-
6	Кръстовище – пл.”Гоце Делчев”	54	-	-	-	-	-	-
7	Ул.”Иван Михайлов” и ул.”Владо Черноземски”	53	-	-	-	-	-	-
8	Ул.”Полковник Дрангов” и ул.”Никола Вапцаров”	51	-	-	-	-	-	-

II	**Пунктове принадлежащи към железопътни трасета**	-	-	-	-	-		-
9	Ул.”Димитър Солунски” и бул.”Св. Св. Кирил и Методий”	57	-	-	-	-	-	-
10	Жп прелез – кв. ”Старо Струмско”	50	-	-	-	-	-	-
III	**Пуктове с промишлени източници на шум – производствено складови територии и зони**	-	-	-	-	-		-
11	Ул.”Васил Левски” пред”Гимназия по текстил”	53	-	-	-	-	-	-
12	Ул.”Васил Левски” и ул.””Димитър Солунски”	54	-	-	-	-	-	-
13	Ул.”Димитър Солунски” – пред фабрика „Воршилов”	55	-	-	-	-	-	-
14	Ул.”14 полк” – кръстовище при “ЗМК”	52	-	-	-	-	-	-
IV	**Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита**	-	-	-	-	-		-
15	Кръстовище кв.”Струмско” пред Детска градина	53	-	-	-	-	-	-
16	Ул.“Ал.Стамболийск” / пред МУЦ/	54	-	-	-	-	-	-
17	Ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника и пред Болница	50	-	-	-	-	-	-

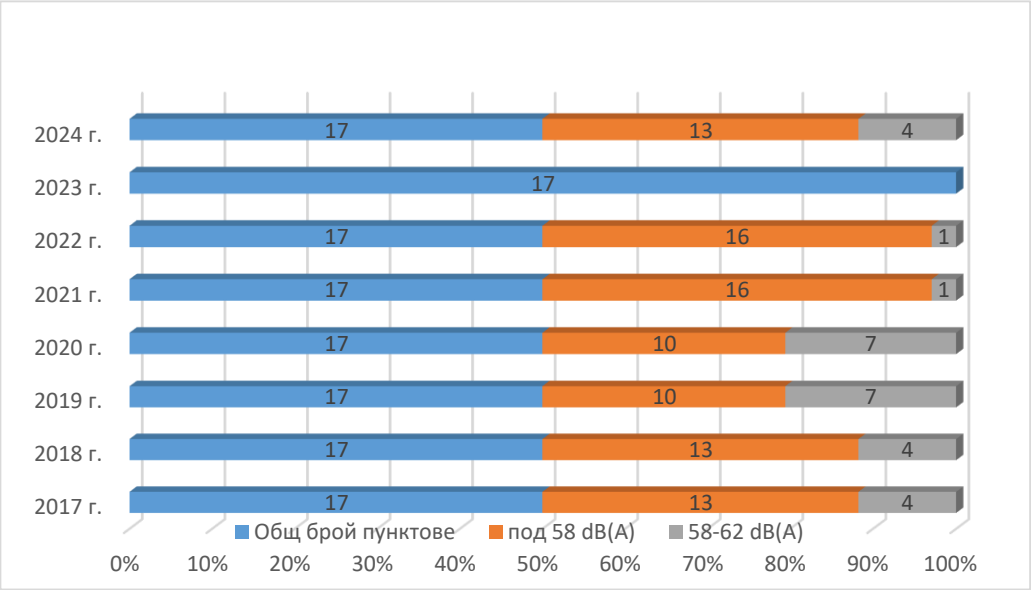
V. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТРАНСПОРТЕН ШУМ

Данните за шумовите нива през 2024 г. в сравнение с тези през 2023 г. показват намаление на еквивалентните нива на шума от 1 dB(A) до 5 dB(A).

Еквивалентното ниво на шума в диапазона под 58 dB(A) е регистрирано в 13 пункта (виж Табл.1) през 2024 г., и 17 пункта през 2023г.. Измерените стойности са от 49 dB(A) до 60 dB(A) в сравнение с 2023 г., когато измерените стойности са от 50 dB(A) до 57 dB(A).

Относно пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт (ул.”Димитър Солунски” и бул.”Св. Св. Кирил и Методий”) , през 2021 и 2022 г. измерените стойности са 60 dB(A), през 2023 г. стойността е 57 dB(A), докато през 2024 г. **еквивалентното ниво на шума е 58 dB(A). (Фиг.2)**

Фиг.2. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива за периода 2017 – 2024 г. в %

Еквивалентното ниво на шума в диапазон над ГС*dB(A) е измерено в 3 пункта (Кръстовище кв.”Струмско” пред Детска градина, ул.“Ал. Стамболийски” / пред МУЦ/, ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника и пред Болница). От 2018 г. до 2024 г. и в трите пункта се запазват нива на шума над граничната стойност. (Табл.3, Табл.4, Фиг.3)

Таблица 3. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива през 2024 г.

№ поред	Град	Общ брой пунктове	Разпределение на шумовите нива по диапазони (в брой пунктове)							
			под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)	над ГС*
	Благоевград	17	13	4	0	0	0	0	0	**3**

ГС*- гранична стойност

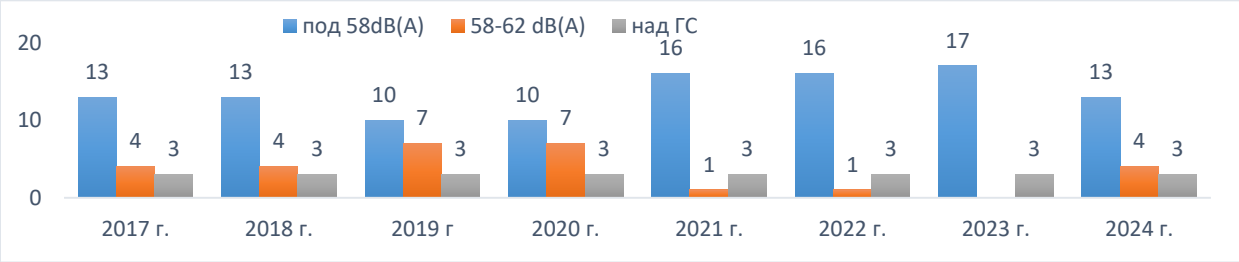
Таблица 3. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива в урбанизираните територии за периода 2017 – 2024 г. в брой пунктове

Години	Общ брой пунктове	Разпределение на шумовите нива по диапазони (в брой пунктове)							
		под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)	над ГС*
2017 г.	17	13	4	0	0	0	0	0	**3**

2018 г.	17	13	4	0	0	0	0	0	**3**
2019 г.	17	10	7	0	0	0	0	0	**3**
2020 г.	17	10	7	0	0	0	0	0	**3**
2021 г.	17	16	1	0	0	0	0	0	**3**
2022 г.	17	16	1	0	0	0	0	0	**3**
2023 г.	17	17	0	0	0	0	0	0	**3**
2024 г.	17	13	4	0	0	0	0	0	**3**

Източник: РЗИ Благоевград

Фиг. 3. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива с гранична стойност за периода 2017-2024 г.

Източник: РЗИ Благоевград

Таблица 4. Разпределение на регистрираните шумови нива в пунктовете за периода 2017 - 2024 г.

Пункт (вид, адрес)	**Измерена/изчислена стойност квивалентно ниво на шума /ден/ dB(A)**								**Норма**	**над/в норма та**
	2017г.	**2018г.**	**2019г.**	**2020г.**	**2021г.**	**2022г.**	**2023г.**	**2024г.**	**Гранична стойност dB(A)**	
I. Пунктовете върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1.Бул. "Св.Св.Кирил и Методий" – кръстовище с ул. "ВладоЧерноземски"	*58*	*58*	*60*	*58*	*56*	*56*	*55*	*59*	***60***	**-**
2.Бул. "Св. Св. Кирил и Методий" – кръстовище с ул. 'Илинден"	*58*	*58*	*58*	*58*	*57*	*57*	*56*	*59*	***60***	**-**
3.Кръстовище - ул."Васил Левски" и ул."Владо Черноземски"	*60*	*59*	*60*	*58*	*57*	*57*	*56*	*55*	***60***	**-**
4.Ул."Александър Стамболийски" и ул."14 полк"	*56*	*56*	*60*	*59*	*55*	*55*	*51*	*51*	***60***	**-**
5.Кръстовище – „II Основно училище"	*55*	*55*	*55*	*55*	*53*	*53*	*53*	*52*	***60***	**-**
6.Кръстовище – пл."Гоце Делчев"	*54*	*54*	*55*	*55*	*54*	*54*	*54*	*54*	***60***	**-**
7.Ул."Иван Михайлов" и ул."Владо Черноземски"	*54*	*54*	*56*	*54*	*54*	*54*	*53*	*53*	***60***	**-**
8.Ул."Полковник Дрангов" и ул."Никола Вапцаров"	*53*	*53*	*54*	*54*	*53*	*53*	*51*	*50*	***60***	**-**
2.Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.Ул."Димитър Солунски" и бул."Св. Св. Кирил и Методий"	*60*	*60*	*60*	*60*	*60*	*60*	*57*	*58*	***65***	**-**
10.Жп прелез – кв. "Старо Струмско"	*52*	*52*	*52*	*52*	*52*	*52*	*50*	*50*	***65***	**-**
II. Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум -производствено-складови територии и зони.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

11.Ул."Васил Левски" пред"Гимназия по текстил"	*54*	*54*	*54*	*54*	*54*	*54*	*53*	*52*	***70***	**-**
12.Ул."Васил Левски" и ул.""Димитър Солунски"	*56*	*56*	*59*	*58*	*56*	*56*	*54*	*55*	***70***	**-**
13.Ул."Димитър Солунски" – пред фабрика „Воршилов"	*57*	*57*	*58*	*58*	*57*	*56*	*55*	*60*	***70***	**-**
14.Ул."14 полк" – кръстовище при "ЗМК"	*56*	*56*	*57*	*57*	*56*	*55*	*52*	*51*	***70***	**-**
III Пунктовете върху територии, подлежащи на усилена шумозащита		-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.Кръстовище кв."Струмско" пред Детска градина	*56*	*56*	*56*	*56*	*56*	*56*	*53*	*52*	***45***	**+**
16.Ул."Ал.Стамболийски" / пред МУЦ/	*55*	*56*	*55*	*55*	*56*	*56*	*54*	*53*	***45***	**+**
17.Ул."Григор Пърличев" – пред Поликлиника и пред Болница	*55*	*55*	*56*	*55*	*55*	*55*	*50*	*49*	***45***	**+**
Общ брой на пунктовете с нивата над нормата	***3***	***3***	***3***	***3***	***3***	***3***	*3*	***3***	**-**	**3**

ИЗВОД: През 2024 г. не са установени нива на шума в диапазони от 63 dB(A) до и над 82 dB(A) в нито един пункт на територията на община Благоевград.

VI. ПРЕПОРЪКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ШУМА

Шумът като компонент, винаги присъства в жизнената среда на човека. Законът за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС) предвижда опазването на околната среда от шум да се постига чрез разработване и прилагане на мерки за избягване, предотвратяване или намаляване на шума.

Ежегодно, във връзка с изпълнение на програмите за мониторинг на шума в урбанизираните територии, в съответствие с изискванията на Наредба № 54/2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда, РЗИ Благоевград предоставя

на Община Благоевград карти за контрол на уличен шумов фон и улична характеристика на град Благоевград.

В *Програмата за опазване на околната среда на община Благоевград за периода 2021 – 2028 г.* се посочва, че не се наблюдава промяна в акустичната среда на град Благоевград през 2024 г. в сравнение с преходните години. Основни източници на шум в границите на гр. Благоевград са средствата за транспорт - леки и товарни автомобили и ЖП транспорт. Натоварени от движението на превозни средства са по голямата част от улиците в града. Промишлените източници на шум са разположени в индустриалната зона на града. Съществуващите промишлени обекти на територията на общината се намират предимно в обособени промишлени зони и не са източници на наднормен шум за населените места

В заключение можем да обобщим, че измерените еквивалентни нива на шум в контролните пунктове на Благоевград показват устойчивост на показателите и през 2024 г. С цел създаване на благоприятна и здравословна акустична среда е необходимо прилагането на разнообразни архитектурно - градоустройствени, хигиенни/технически, организационни, пътнотранспортни, лесозащитни и др. мероприятия от всички заинтересовани страни. За намаляване на източниците на шум РЗИ Благоевград препоръчва:

- Стриктен контрол на техническата изправност на МПС;
- Подходящи гладки улични настилки и малък наклон на улиците;
- Подходяща организация на движението - ограничени и забранени за движение на МПС улици и зони, забрана за форсиране на двигателите, забрана за движение на мотоциклети и тежки камиони в определени райони и часове;
- Включване на екологичните въпроси при възлагане на обществени поръчки;
- Насърчаване придвижването пеша и с велосипеди;
- Залесяване на свободни площи и изграждане на озеленителни пояси.

Пътната инфраструктура в Благоевград непрекъснато се обновява – с нова пътна настилка, изграждане на кръгови кръстовища , озеленяване, задължителни еднопосочни улици, синя зона, велоалея, околовръстен път и др. Приет е общ устройствен план /ОУП/ на община Благоевград с райониране на града по зони – промишлена, жилищна, смесена и др.

Всяка година в РЗИ Благоевград постъпва информация от общинските администрации на територията на областта във връзка с предприети действия по предотвратяване и намаляване на шума в околната среда. Някои от тях са: зелена система като съвкупност от тревни площи, декоративна растителност и архитектурни елементи, регулиране на транспортния трафик, чрез план за организация на движението, забрана на движението на верижни машини по асфалтирани улици и шосета, ограничение на транспортни средства до центъра на урбанизираните територии, асфалтиране на натоварени улици и транспортни артерии, изместване на трафика извън големите градове и др. Тъй като градовете в област Благоевград са под 100 000 души население, последните нямат разработени и одобрени стратегически карти за шум в околната среда и план за действие за управление, предотвратяване и намаляване на шума в околната среда.

Безспорно най-важната мярка е намаляването на шумовото замърсяване да бъде включено в политиките на общините за териториално устройство и изграждането на интегриран транспорт.

Докладът се предоставя на Министерство на здравеопазването, Националния център по обществено здраве и анализи и на кмета на община Благоевград за информация и подпомагане при вземане на решения, съгласно правомощията при проектиране и подобряване на градската среда.